

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЗАЦІКАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ПРИ РОЗРОБЦІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ

*Бочарова Н.А., к.е.н., доцент
Харківській національній автомобільно-дорожній університет*

Одним з найважливіших завдань, які ставить перед собою вітчизняна освіта, повинна бути підготовка фахівців широкого профілю на такому рівні, який дозволяє застосувати отримані теоретичні знання та практичний досвід у подальшій професійній діяльності фахівця. Студент повинен не тільки освоїти сучасні способи і технічні засоби збору та обробки інформації, він повинен застосовувати творчий підхід, який дозволить знаходити нестандартні вирішення загальних завдань, виходити зі складних ситуацій і недопущення проблем й збоїв виробничої діяльності підприємств. Вимоги до освіти студентів постійно ростуть на різних рівнях освоєння науки, техніки і технології. Це обумовлює необхідність постійного вдосконалення наукових методик і методичних походів до вищої освіти в країні.

Навчаючись у вищих навчальних закладах студенти зобов'язані оволодіти теоретичними знаннями, виконати в відведені терміни всі види практичних завдань, передбачених навчальним планом дисциплін, зокрема ті, які містять елементи науковості. До їх числа відносяться реферати, доповіді, індивідуальні завдання, проекти, кейси, курсові та кваліфікаційні роботи.

Саме поняття «науково-дослідницька» робота студентів включає в себе наступні положення:

- 1) навчання студентів елементам дослідницької роботи;
- 2) прищеплення студентам навичок самостійної роботи, творчого підходу;

3) безпосередньо наукове дослідження, яке проводиться студентами під постійним керівництвом викладачів, є продовженням і поглибленням навчального процесу, одним з найважливіших і ефективних засобів підвищення якості підготовки фахівців;

4) розвиток наукового мислення і інтуїції;

5) оволодіння навичками практичної реалізації отриманих результатів, вирішення наукових проблем;

6) прищеплення навичок роботи в колективі, вирішення спільних проблем і завдань, делегування повноважень і визначення компетенцій учасників.

Науково-дослідницька робота дозволяє здійснювати підготовку ініціативних фахівців, що володіють глибиною мислення і творчим підходом до сприйняття знань.

З одного боку, до науково-дослідницької роботи слід залучати найздібніших й обдарованих студентів, які зможуть докласти всіх необхідних зусиль для вирішення поставлених завдань. А з іншого, краще залучати до науково-дослідницької діяльності всіх студентів без винятку. Сучасна наука вимагає великої кількості технічних і допоміжних працівників. Крім того, навички наукового дослідження стануть у пригоді майбутньому фахівцю в якій би галузі він не працював в майбутньому професійному житті. Істина лежить десь посередині між цими точками зору, тому для того, щоб виявити здібних студентів, треба попередньо залучити всіх студентів до наукових досліджень. Серед основних форм заохочення студентів при розробці НДР необхідно виділити:

1. Участь у конкурсах різних рівнів: міжнародних, Всеукраїнських, міських, міжвузівських.
2. Участь у конкурсах і олімпіадах.
3. Участь у тренінгах та кейсах.

4. Участь у виставках.

Переможців потрібно відзначати:

1. Грамотами й дипломами відповідного рівня: дипломами Міністерства освіти і науки України, грамотами Міністерства освіти і науки України, дипломами та грамотами Міністерства транспорту та зв'язку України, грамотами та дипломами університету.

2. Цінними призами й грошовими преміями університету, іменними стипендіями.

3. Грошовими винагородами від підприємств, благодійних фондів, спонсорів, меценатів.

Не менш важливим є індивідуальний підхід до розробки графіка навчання студента-переможця. Мета залучення студентів до науково-дослідної роботи – це розвиток і використання їх творчого потенціалу для вирішення проблем підвищення ефективності діяльності організацій і підприємств, виховання активних, всебічно розвинених фахівців з економіки. Вміння студентів творчо підходити до вирішення завдань являє собою дійовий внесок в інтенсифікацію економіки, вимагає постійної систематичної роботи по посиленню наукового рівня їх знань.

Передумовою творчого мислення студентів є обсяг та глибина їх наукових знань, ерудиція та інтуїція, володіння сучасними засобами і методами науково-технічного пізнання. Науково-творче мислення включає аналітичне та синтетичне мислення в якості рівнозначних факторів, здатність до прогностного мислення та творчої фантазії.

Література:

1.Клименюк О.В. Технологія наукового дослідження: Авторський підручник. – К. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2006. – 308 с.

- 2.Котова А.В. Визначення сукупності та принцип організації самостійної роботи з іноземної мови /А.В. Котова// Вісник Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. – Х., 2011 – №18. – С.109-116.
- 3.Лавріненко О.В. Критичне мислення – сучасна освітня інновація [Електронний ресурс]/О. Лавріненко. – Режим доступу: http://www.pravo.vuzlib.net/book_z1699_page_4.html.
- 4.Лук'янченкова В.Є. Технологія науково-дослідної діяльності. – Харків, 2007. – 50 с.
- 5.Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень Навчальний посібник / Л.: Ромус-Поліграф, 2002. – 128 с.
6. Морзе Н.В. Домінуючі навчальні стилі у підготовці майбутніх фахівців з інформаційних технологій за технологіями електронного навчання/ Морзе Н.В., Глазунова О.Г.//Науково-методичний журнал «Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах». – К., 2014 – №5(53). – С.16-26.
- 7.Петрук В.А. Теоретично-методичні засади формування професійної компетентності майбутніх фахівців технічних спеціальностей у процесі вивчення фундаментальних дисциплін: монографія/В.А. Петрук. – Вінниця: УНІВЕРСУМ – Вінниця, 2006. – 292 с.
- 8.Сабитов Р.А. Основы научных исследований: Учеб. пособие / Челябин. гос. ун-т. – Челябинск, 2002. – 138 с.
- 9.Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.
- 10.Чорновол-Ткаченко О.О. Науково-дослідницька діяльність студентів у ВНЗ України: зміст та завдання / О.О. Чорновол-Ткаченко // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Серія: Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. – 2009. – № 866. – С. 138-143.